

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Tere Eizagirre Irure

*Zestoa,
Gipuzkoa
(1944)*

Aurkibidea

Biografia

Aizarnan jaioa (Zestoa), 14 anai-arrebako familian. 20 urte ingururekin, misiolari izateko nahiari jarraituz, Jaenera joan zen ikastera eta han eman zituen 3 urte. Baina hori ez zela bere bidea konturatuta, Euskal Herrira itzultzea erabaki zuen. 1970-1974 bitartean lehenengo soldatapeko lana Itziarko kooperatiba baten administrazioan izan zuen. Garai horretan baserritarren mugimenduan ere parte hartu zuen. 1975ean joan zen Zumaiara bizitzera, Ayra Durex enpresan lanean hasia zela (gaur egun GKN). 30 urte eman zituen bertan lanean, eta baita langileen eskubideen alde borrokan ere; ESK sindikatuan ibili zen eta "comités obreros" izenekoan ere parte hartu zuen. Emakumeen arloko gaietan ere izan du esperientzia: berdintasun foroa antolatzen eta 2021ean zabaldutako Emakumeon* Etxearen proiektuan, besteak beste.

Zintak

ZES-054

- **Proiektua:** Zumaiako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Odria, Haizea
- **Data:** 2021-12-22
- **Iraupena:** 105 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Odria, Haizea

Pasarteak

1. Umetako jolasak

- **Erref:** ZES-054/002
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:02:21. **Bukatu:** 00:06:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Amaren baserrian, Aizarnako Iruren (Santa Engrazi auzoan), jaio eta bizi izan zen Tere 21 urtera arte. Asteazken zehar baserrian lana egin behar izaten zuten umetan. Igandean auzoko haurrak elkartzen ziren jolastera. Jostailurik ez zuten, beraiek asmatzen zituzten jolasak. "Antxirriñen". Dotrina ikasi behar izaten zuten.

2. Baserriko eginkizunak

- **Erref:** ZES-054/003
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:06:03. **Bukatu:** 00:08:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Umetan baserrian hainbat lan egin behar izaten zituzten, batez ere animaliak zaintzea. Itulan. 9-10 urterekin herrira erosketak egitera joaten zen zaldiarekin. Behin zaldia izutu eta gainean zeraman guztia bota zuen.

3. Igandetan meza eta etxeko garbiketak

- **Erref:** ZES-054/004
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:08:05. **Bukatu:** 00:10:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Mezetara joan beharra izaten zuten igandero. Bi meza izaten ziren; goizekora anai-arreba zaharragoak joaten ziren eta txikiak arratsaldean gurasoekin. Asteazken zehar kanpoko lanak egiten ziren gehienbat eta asteburuan etxe barruko garbiketak. Goizeko lana amaituta, hamaiketako egiten zuten.

4. Azpeitiko azokara eta erroterra

- **Erref:** ZES-054/005
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:12:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Asteartero Azpeitiko azokara joateko joera zegoen. Arrautzak, oilaskoak, babarruna... eramaten zituen amak saltzera. Irabazten zuen diruarekin etxerako gauzak erosten zituen. Umeak zain egoten ziren, amak zer ekarriko. Ogia etxean egiten zutenez, artoa edo garia ehotzera ere joaten ziren Azpeitira.

5. Aste guztirako ogia etxean egiten zuten

- **Erref:** ZES-054/006
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:12:37. **Bukatu:** 00:14:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Ogia etxean egiten zutenez, artoa ehotzera joaten ziren Azpeitira. Inguruko errota. Etxean taloak eta "artoa" deitzen zen ogi berezi bat egiten zuten. Ogia egiteko labe berezia zeukaten eta aste guztirako egiten zen. Gari irinezko taloak ere egiten zituzten batzuetan.

6. Gerraosteko zailtasunak

- **Erref:** ZES-054/007
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:14:46. **Bukatu:** 00:17:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Gerraostean, gariaren parte bat entregatu beharrak eta familia ugariek zailagoa egiten zuten bizimodua. Errazionamendua ezagutu zuen. Kalekoek okerrago pasatu zuten baserritarrek baino. Beti antzerakoa jaten zuten arren, ez zitzaien jatekoa falta. Haragia kontserbatzeko gatzetan sartzen zen (zezina).

7. Erlijioaren pisua

- **Erref:** ZES-054/008
- **Iraupena:** 0:04:16. **Hasi:** 00:17:21. **Bukatu:** 00:21:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Txikitan gurasoei errespetu handia zieten. Aita nahiko autoritarioa zen. Familian erlijioak pisu handia zuen. Errezoak, arrosarioa, nobenak... Anai-arrebak kongregazioetan zeuden. Anaia zaharrenak jesuita joan ziren eta ahizpa zaharrenak moja. Igandetan mezetara joateaz aparte, arratsaldetan erromerietara joan aurretik bezperetara joan behar izaten zuten. Inguruetako erromerietara joaten ziren: Santa Engrazi (Aizarna), Etumeta (Errezil), Erdoizta (Errezil)... Neskek etxera egun-argiz itzuli behar zuten, mutilek aldiz, nahi zutenean.

8. Etxean lagundu behar eta eskolara gutxi joan zen

- **Erref:** ZES-054/009
- **Iraupena:** 0:04:55. **Hasi:** 00:21:37. **Bukatu:** 00:26:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Anai-arreba zaharragoak auzo-eskolara joan ziren umetan. Tere 9-10 urterekin Aizarnako eskolara joaten hasi zen baina ordura arte anai-arrebek etxean gauza asko irakatsi zizkioten. Karretera egiteak eskolaraino oinez joatea ahalbidetu zuen. Bidea luzea zenez, bazkaria etxetik eraman eta familiaren lagun batzuen etxean jaten zuen. Etxean laguntzeko beharra zegoenez, eta anaia batzuk kanpoan ikasten zeudenez, goiz utzi behar izan zuen eskola.

9. Gaztetan ikasketak berreskuratzen

- **Erref:** ZES-054/010
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:26:32. **Bukatu:** 00:27:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Seminarioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Umetan gutxi joan zen eskolara, etxean lagundu beharra baitzegoen. 15 urte ingururekin berriz hasi zen ikasten, Saturraraneko seminarioa eramaten zuten emakume misiolariekin. 21 urterekin Donostiako Santa Teresa gogarte-etxera joan zen, emakume misiolariak zeukaten komunitatera.

10. Aizarnako eskola

- **Erref:** ZES-054/011
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:27:35. **Bukatu:** 00:29:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Aisia » Kirola » Pilota
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak

Laburpena:

Aizarnako eskolan nesken maistra herrikoa zen. Gazteleraz egin behar izaten zuten. Ez zen oso irakasle gogorra, mutilen maisua bai ordea. Egurdietan pilotan jolasten aritzen zen.

11. Dotrina eta jaunartzeak, nahitaezkoak

- **Erref:** ZES-054/012
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:29:22. **Bukatu:** 00:32:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Dotrinaren garrantzia. Bi jaunartze egiten ziren, "txikia" eta "handia". Herriko apaizak haur batzuk gaizki tratatzen zituen. Hiru ume jaunartzea egin gabe zigortu zituen. Elizako kontuak ikastea nahitaezkoa zen orduan.

12. Dantza lotua eta zirriak, bekatu

- **Erref:** ZES-054/013
- **Iraupena:** 0:05:28. **Hasi:** 00:32:15. **Bukatu:** 00:37:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Astebururo egoten zen erromeriaren bat inguruan. Zestoako festetan lehengusuen etxera joaten ziren. Azpeitiko festetara ere joan ohi ziren. Aizarnako jaietan ez zen gauza askorik egoten. Dantza lotua debekatua zegoen garai hartan. 'Hijas de María' kongregazioan zeuden eta dantza eginez gero, bota egiten zituzten. Tere oso txintxoia zen eta ez zitzaion horrelako ezer gertatu. 14 urte zituela Aizarnara apaiz gazte bat etorri zen eta haren jarraitzailea izan zen. 20 urte zituenerako errepresio handi hori pixka bat lasaitzen hasita zegoen. Edozer gauza bekatua zen eta konfesatu egin behar izaten zuten.

13. Baserriko lanetan neskak mutilen pare

- **Erref:** ZES-054/014
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:37:43. **Bukatu:** 00:41:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Festa kontuetan desberdintasun handia egiten zen nesken eta mutilen artean. Aldiz, baserrian neskek mutilen lan berdina egiten zituzten: segan, artajorran, ardiak zaindu... Baserrietan beti egin izan dute lan asko emakumeek. Anaiak egiten zuen sega pikatzea.

14. Etxean euskaraz, eskolan gazteleraz

- **Erref:** ZES-054/015
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:41:04. **Bukatu:** 00:43:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Etxean euskaraz egiten zuten. Informazio bidea irratia zen, ez zegoen telebistarik, eta hura ere euskaraz entzuten zuten. Bertsolaritzako saioak eta lehiaketak gogoan ditu. Lanagatik kanpora irteten hasi zen arte, ez zen oso kontziente izan euskararen egoera orokorraz. Eskolan gazteleraz ikasi beharra bai izan zela zaila.

15. Jakiteko eta irakurtzeko gogoa

- **Erref:** ZES-054/016
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:43:40. **Bukatu:** 00:46:25

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Prentsa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:

Etxean euskarazko aldizkariak eduki ohi zituzten: 'Zeruko Argia', 'Hauspoa'... Anai-arrebek ere ekartzen zituzten erlijioarekin lotutako aldizkari eta liburuak. Beti izan du irakurtzeko zaletasuna eta bere kontura hainbat liburu esanguratsu erosi izan zituen. Ezkutuan irakurtzen zituen.

16. Aizarnan euskaraz; Zestoko neskek gazteleraz

- **Erref:** ZES-054/017
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:46:25. **Bukatu:** 00:48:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Aizarnan erabat euskaraz egiten zuten; aldiz, Zestoan neskek gazteleraz egiteko joera zeukaten. Garai hartan turismo asko zegoen Zestoan eta horrek eragina izan zuen. Neskentzat prestigio gehiago zeukan gaztelerak. Berak zuzenean ez zuen burlarik jasan, baina gertatzen zela kontziente zen. Santa Engrazi auzokoei "menditarrak" deitzen zieten.

17. Arlo sozialean eragiteko gogoa piztu

- **Erref:** ZES-054/018
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 00:48:35. **Bukatu:** 00:52:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

<p>19 urte ingururekin etorkizuna planteatzen hasi zen. Ahizpak bezala moja joatea ez zuen nahi, baina ezta ezkondu eta haurrak izatea ere. Etxean misioen aldizkariak izaten zituztenez, horrelako zerbait egiteko gogoa piztu zitzaion. Emakume misiolari batzuekin kontaktuan jarri zen eta hilabete batzuetan Donostiako Santa Teresa gogarte-etxean ikasten eta lanean egon zen. Ondoren hilabete bat Gasteizen eta bost Salamancan eman zituen formakuntza batean.</p>

18. Jaénen gizarte arloko formakuntza jasotzen

- **Erref:** ZES-054/019
- **Iraupena:** 0:03:38. **Hasi:** 00:52:28. **Bukatu:** 00:56:06

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

<p>Gasteizen lehenengo eta Salamancan gero emakume misiolariekin 6 hilabeteko formakuntza bete ondoren, baserrira itzuli zen. Goi mailako ikasketarik ez zeukanez, Jaén zegoen elizak bideratutako zentro batean gizarte-laguntzaile gisako ikasketak egitea proposatu zioten. Eskolako zuzendaria apaiz nahiko aurrerakoia zen. Hiru ikasturtez, irakasle eta mediku faltan zeuden auzo edo herri txikietan lan egiteko formatzen zituzten.</p>

19. Jaénen lanean eta gazte mugimenduan

- **Erref:** ZES-054/020
- **Iraupena:** 0:04:27. **Hasi:** 00:56:06. **Bukatu:** 01:00:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

<p>Hiru ikasturtez, gizarte-laguntzaile gisako ikasketak egiten egon zen Jaén zentro batean. Urte bakoitzean leku ezberdinetan egin zituen praktikak: herritxo batean, psikiatriko batean eta Jaén auzo behartsu batean. Egoera gogorak ikusi zituen, baina oso aberatsa izan zen. Asteburuetan 'Juventudes rurales catølicas' mugimenduan parte hartzen zuen (Zumaia 'Herri Gaztedi'-ren parekoa) eta hortxe hasi zen bere militantzia.</p>

20. Euskal erbesteratuei laguntzen Jaénen

- **Erref:** ZES-054/023
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 01:02:45. **Bukatu:** 01:04:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Politika » Euskal gatazka
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

Jaéngo eskolako zuzendaria apaiz nahiko irekia eta aurrerakoia zen. Behin azterketa batean Espainiako politikari buruz galdetu zion eta Terek zuriz entregatu zuen. Frankismo garaia zen. Bertan lanean gelditzea ere proposatu zioten baina ez zuen onartu; Euskal Herrira bueltatzeko gogoia zeukan. 1968an Melitón Manzanasen hilketarekin erbesteratuak egon ziren Euskal Herrian eta batzuk Jaénen egon ziren. Terek eta Astigarragako emakume batek bisitak egiten zizkieten eta kartzelaratuak familiekin egoten ziren.

21. Kooperatiban eta baserritarren mugimenduan

- **Erref:** ZES-054/024
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 01:04:53. **Bukatu:** 01:08:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Baserria

Laburpena:

Jaénetik bueltatuta, ez zuen misiolarien bidea jarraitu. 1970ean Itziarko kooperatiba batean lana eskaini zioten eta han egon zen 4 urte eta erdiz kontabilitatea eramaten. Baserritarren mugimenduan sartuta ere ibili zen, GKN (orduan Ayra Durex) lantegian hasi aurretik.

22. GKN lantegian lanean eta langile mugimenduan

- **Erref:** ZES-054/025
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 01:08:49. **Bukatu:** 01:12:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ibilgailu-industria

Laburpena:

Itziarko kooperatiban egon ondoren, 1974an GKN (orduan Ayra Durex) lantegian hasi zen lanean, Eibarren lehendabizi eta Zumaian gero. Langile mugimenduan sartzeko nahia piztu zitzaion. GKN-n 30 urtez egon zen.

23. GKN lantegiko lana

- **Erref:** ZES-054/026
- **Iraupena:** 0:03:35. **Hasi:** 01:12:29. **Bukatu:** 01:16:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ibilgailu-industria

Laburpena:

GKN (orduan Ayra Durex) lantegian egiten zuen lana: autoentzako transmisioak egiten ziren eta Terek tripode batzuk muntatzen lehenengo eta egiaztatzen gero egin zuen lan. Multinazionalerako fabrikatzen zen. Hasi zenean 500etik gora langile zeuden, horietatik 70 emakume inguru. Baliabideak eskasak ziren. Produkzioa handitzen eta langileak gutxitzen joan dira.

24. Langile mugimenduaren borroka

- **Erref:** ZES-054/027
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 01:16:04. **Bukatu:** 01:20:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ibilgailu-industria
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ekonomia eta industria » Krisi industriala

Laburpena:

Lan baldintzak borrokatu egin behar izan zituzten. Langileen antolakuntza zaila zen; frankismo garaia zen eta asanbladak debekatuta zeudenez, lehen bilera mendian egin zuten. Norbaitek salatu eta nagusia jakinaren gainean jarri zuen. Krisi garaian kaleratzeak egon zirenean batez ere emakumeak izan ziren kaltetuak. Langile berriek soldata txikiagoa jasotzen zuten eta horren aurka ere borrokatu behar izan zuten.

25. Emakumeen egoera lan munduan

- **Erref:** ZES-054/029
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 01:21:19. **Bukatu:** 01:23:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Ibilgailu-industria
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lantegiak » Gipuzkoako lantegiak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Lan berdintsuagatik emakumeek soldata baxuagoa zuten GKN lantegian. Promoziorako aukerarik ez zuten izaten. Kontziliazioaren eta zaintzaren esparruan ere borrokatu behar izan dute.

26. Mugimendu feministaren erronkak Zumaian

- **Erref:** ZES-054/031
- **Iraupena:** 0:04:07. **Hasi:** 01:28:17. **Bukatu:** 01:32:24

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Sexua
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Langile mugimenduan beti izan dute presente feminismoa ere. Jubilatu ondoren ere sindikatuak parte hartzen zuen. Sindikatuak berdintasun plana egin zuen 2009an eta Euskal Herri mailako taldean egon zen Tere. Zumaiaiko Udalean garai bertsuan planteatu zen berdintasun plana eta sindikatuak emakumeen laguntza eskatu zuten horretarako. Berdintasun Foroaren sorrera. Aurretik emakumeen taldea egon zen Zumaian eta hainbat ekintza egiten zituzten: kanpainak herrian zabaldu (abortua, sexualitatea, martxoak 8...), aste kulturala antolatu (hitzaldiak, bertso-afaria...)...

27. Berdintasun Foroaren egiteko nagusiak

- **Erref:** ZES-054/032
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 01:32:24. **Bukatu:** 01:35:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Berdintasun Foroaren egiteko nagusiak bi ziren: Udalean feminismoa modu integral batean lantzeko proposamenak ematea eta herrian sentsibilizazioa sortzea. Hezkuntzan ere sartu ziren eta Urola kostako herrietan egun seinalatuetan lan bateratua bultzatu zuten. Gero Emakumeon* Etxearen proiektua etorri zen.

28. Emakumeon* Etxearen proiektua

- **Erref:** ZES-054/033
- **Iraupena:** 0:05:49. **Hasi:** 01:35:39. **Bukatu:** 01:41:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:

Emakumeon* Etxearen proiektua 2018 urte bukaeran aurkeztu zuten Udalean

eta onartu egin zen. Aurretik herrian aurkeztu zuten. Hainbat asanblada egin zituzten eta aniztasun handikoak izan ziren. Elkarteak sortu zuten eta partaidetza handia izan zuten, 250 emakume batu ziren hasieran. 2020an gauza asko antolatu zituzten, nahiz eta etxea oraindik ez izan. 2021ean inauguratu zen etxea.

29. Emakumeon* Etxearen helburuak

- **Erref:** ZES-054/035
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 01:41:32. **Bukatu:** 01:44:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Emakumeon* Etxearen helburuak: espazio propio bat eduki, formakuntza eta aholkularitza jaso...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-08

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com